

ประสิทธิผลของการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาทางพยาบาลศาสตร์ มีความจำเป็นและสำคัญที่จะต้องรู้จักมนุษย์ทั้งในมิติทางกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมและสามารถให้การพยาบาลได้อย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ วิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญในสาขาวิชาทางด้าน สุขภาพ และการศึกษาทางพยาบาลศาสตร์ เพราะเป็นวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานที่ศึกษาในมิติทางกาย เกี่ยวกับโครงสร้าง หน้าที่และกลไกการทำงานของเซลล์ เนื้อเยื่อและอวัยวะ ตลอดจน ความสัมพันธ์ของระบบต่างๆในร่างกาย ได้แก่ ระบบโครงร่างของร่างกาย ประกอบด้วยกระดูกเนื้อ กระดูกและข้อต่อต่างๆ ระบบประสาท ระบบหายใจ ระบบไหลเวียนเลือด ระบบทางเดินอาหาร ระบบการทำงานของไต ระบบต่อมไร้ท่อ ระบบสืบพันธุ์ ตลอดจนการควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย และการควบน้ำ เกลือแร่และกรดต่างในร่างกาย เพื่อให้ระบบต่างๆของร่างกายมีการทำงาน ประสานกันอย่างสมดุล เพื่อดำรงไว้ซึ่งความปกติสุขของร่างกาย เมื่อมีความเข้าใจดีในสภาวะปกติ ของร่างกาย ทำให้สามารถเชื่อมโยงความผิดปกติของร่างกาย หรือกลไกการเกิดโรคได้ นำไปสู่ การให้การพยาบาลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาที่ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้สอนในวิชานี้พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียน ในวิชานี้ในระดับปานกลาง และค่อนข้างต่ำ ทั้งๆที่วิชานี้เป็นวิชาที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าวิชาอื่นๆ และเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญของวิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญในการเรียนทางด้านพยาบาล ศาสตร์ เช่น วิชาพยาธิสรีรวิทยา เกสซ์วิทยา วิชาทางการพยาบาลสาขาต่างๆ วิชาการรักษาโรค เบื้องต้น เป็นต้น จากผลการสอบครั้งที่ 1 ของวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาที่ผ่านมา ซึ่ง ครอบคลุมเนื้อหา 3 บท พบว่านักศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 73 สอบไม่ผ่านเกณฑ์ของวิชานี้ ผู้วิจัยได้สอบถามนักศึกษาได้ข้อมูลสรุปว่า สาเหตุของนักศึกษาที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ของวิชานี้คือ เนื้อหาที่เรียนค่อนข้างมาก และยาก เวลาเรียนน้อยและมีเวลาจำกัด อาจารย์ที่สอนเป็นอาจารย์ที่ เชิญมาจากภายนอก โอกาสที่จะถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจจึงมีค่อนข้างน้อย ถึงแม้ว่านักศึกษาจะ พยายามอ่านทบทวน บางประเด็นก็ยังไม่เข้าใจ บางหัวข้อไม่มีเอกสารประกอบการสอน เวลาเรียน บางครั้งก็งัดไม่ทัน หรือบางหัวข้อที่มีเอกสารประกอบการสอนก็เป็นศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นส่วน

ใหญ่ ทำให้เกิดความท้อแท้ เพราะถ้าจะถามเพื่อน เพื่อนก็ไม่รู้เหมือนกับเรา เวลาสอบจึงทำข้อสอบไม่ได้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้สอนคนหนึ่งในวิชานี้ รับผิดชอบสอนอีก 2 หัวข้อที่เหลือคือระบบการทำงานของไต การควบคุมสมดุลน้ำและกรดต่างในร่างกาย ได้เห็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงมีความสนใจที่จะนำวิธีการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้ในการเรียนวิชานี้ เพราะการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนช่วยส่งเสริมให้นักศึกษา มีการศึกษาค้นคว้าร่วมกัน แบ่งปันประสบการณ์การเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 3-4 คน โดยทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการเรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ชี้แนะ ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ สนับสนุนให้นักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน ประกอบกับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ทุกคนที่วิทยาลัยแห่งนี้อยู่หอพักประจำ ทำให้มีเวลาร่วมกันมากขึ้นในการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนคาดว่าจะช่วยให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนในวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ในบท กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาระบบการทำงานของไต และบทการควบคุมสมดุลน้ำและกรดต่างในร่างกาย ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนในวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อให้ นักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนในวิชานี้ต่อไป

คำถามการวิจัย

ผลการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนในวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ เป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรเป้าหมาย คือนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2547
จำนวน 111 คน
2. ผู้สอนทำเอกสารประกอบการสอนในบท กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของระบบการทำงานของไต และบทการควบคุมสมดุลน้ำเกลือแร่และ กรดต่างในร่างกาย
3. ผู้สอนวิเคราะห์เนื้อหาทั้ง 2 บท และแบ่งแต่ละบทเป็น 4 หัวข้อย่อย เพื่อทำกิจกรรม ดังนี้
บทกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาการทำงานของไต ประกอบด้วย 4 หัวข้อย่อยคือ
 - 1) กายวิภาคศาสตร์ระบบการทำงานของไต
 - 2) การทำงานของ renal corpuscle
 - 3) การทำงานของ renal tubule

4) กลไกการขับถ่ายปัสสาวะ

บทการควบคุมสมดุลน้ำและ กรดต่างในร่างกาย ประกอบด้วย 4 หัวข้อย่อยคือ

- 1) การควบคุมสมดุลน้ำ
- 2) การควบคุมสมดุลกรดต่างโดยระบบหายใจ
- 3) การควบคุมสมดุลกรดต่างโดยการทำงานของไต
- 4) ความผิดปกติของสมดุลกรดต่าง

4. ปฏิบัติการตามแผนที่กำหนดตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2547 – มกราคม 2548 โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ขึ้นปฏิบัติการ ครูได้แจกเอกสารประกอบการสอน และได้ทำการสอนนักศึกษาทั้งชั้นจำนวน 111 คน โดยวิธีการบรรยาย และการสอนแบบมีส่วนร่วม โดยใช้สไลด์คอมพิวเตอร์ ในบทกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาการทำงานของไต ใช้เวลาสอน 4 ชั่วโมง หลังจากการสอนในบทนี้แล้ว ได้แบ่งนักศึกษาทั้งชั้นจำนวน 111 คน ออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ แต่ละกลุ่มมีนักศึกษากลุ่มละ 27-28 คน ให้แต่ละกลุ่มใหญ่รับผิดชอบหัวข้อ ดังนี้

หัวข้อที่ 1 กายวิภาคศาสตร์ระบบการทำงานของไต นักศึกษารับผิดชอบ 27 คน

หัวข้อที่ 2 การทำงานของ renal corpuscle นักศึกษารับผิดชอบ 28 คน

หัวข้อที่ 3 การทำงานของ renal tubule นักศึกษารับผิดชอบ 28 คน

หัวข้อที่ 4 กลไกการขับถ่ายปัสสาวะ นักศึกษารับผิดชอบ 28 คน

และได้ทำเช่นเดียวกันในบทการควบคุมสมดุลน้ำและกรดต่างในร่างกาย ใช้เวลาสอน 3 ชั่วโมง หลังจากการสอนในบทนี้แล้ว ได้แบ่งนักศึกษาทั้งชั้นจำนวน 111 คน ออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่แต่ละกลุ่มมีนักศึกษากลุ่มละ 27-28 คน ให้แต่ละกลุ่มใหญ่รับผิดชอบหัวข้อ ดังนี้

หัวข้อที่ 1 การควบคุมสมดุลน้ำ นักศึกษารับผิดชอบ 27 คน

หัวข้อที่ 2 การควบคุมสมดุลกรดต่างโดยระบบหายใจ นักศึกษารับผิดชอบ 28 คน

หัวข้อที่ 3 การควบคุมสมดุลกรดต่างโดยการทำงานของไต นักศึกษารับผิดชอบ 28 คน

หัวข้อที่ 4 ความผิดปกติของสมดุลกรดต่าง นักศึกษารับผิดชอบ 28 คน

ดังนั้นในบทกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาการทำงานของไตจะมีนักศึกษา 4 กลุ่ม และในบทการควบคุมสมดุลน้ำและกรดต่างในร่างกายจะมีนักศึกษา 4 กลุ่มที่รับผิดชอบหัวข้อที่ 1,2,3,4

ในแต่ละกลุ่มใหญ่แบ่งเป็น 7 กลุ่มย่อย ได้กลุ่มย่อยละ 3-4 คน และตั้งชื่อแต่ละกลุ่มย่อยโดยกำหนดสัญลักษณ์เป็น กลุ่มวันจันทร์ กลุ่มวันอังคาร กลุ่มวันพุธ กลุ่มวันพฤหัสบดี กลุ่มวันศุกร์ กลุ่มวันเสาร์ และกลุ่มวันอาทิตย์ ดังแผนผัง

บท ภาววิทยาการศารและสรรวิทยาาระบบการทํางานของไค

	จันทร	อังการ	พุท	พฤหส	ศุกร	เสาร์	อาทิตย
หัวข้อที่ 1	4	4	4	4	4	4	3
หัวข้อที่ 2	4	4	4	4	4	4	4
หัวข้อที่ 3	4	4	4	4	4	4	4
หัวข้อที่ 4	4	4	4	4	4	4	4

บท สมดุลน้ำ กรดด่างในร่างกาย

	จันทร	อังการ	พุท	พฤหส	ศุกร	เสาร์	อาทิตย
หัวข้อที่ 1	4	4	4	4	4	4	3
หัวข้อที่ 2	4	4	4	4	4	4	4
หัวข้อที่ 3	4	4	4	4	4	4	4
หัวข้อที่ 4	4	4	4	4	4	4	4

จากแผนผังดังกล่าวข้างต้น ในแต่ละกลุ่มจะมีสัญลักษณ์เป็นวันต่างๆ ตั้งแต่วันจันทร์-วันเสาร์กลุ่มละ 4 คน ยกเว้นกลุ่มวันอาทิตย์ซึ่งมี 3 คน ในแต่ละกลุ่มจะมีความรับผิดชอบร่วมกัน โดยในแต่ละบทของแต่ละหัวข้อให้นักศึกษาส่งตัวแทนมา 1 คน/1หัวข้อ เพื่อมาทบทวนกับครู ดังนั้นในกลุ่มวันจันทร์จะมีตัวแทนในหัวข้อย่อยที่ 1 , 2 , 3 , 4 ในบทภาววิทยาการศารสรรวิทยาาระบบการทํางานของไค และในกลุ่มวันจันทร์จะมีตัวแทนในหัวข้อย่อยที่ 1 , 2 , 3 , 4 ในบทสมดุลน้ำ กรดด่างในร่างกาย ในวันอื่นๆก็เช่นเดียวกัน จึงเรียกแต่ละกลุ่มในแต่ละหัวข้อย่อยว่า เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อที่ 1 , 2 , 3 , 4 ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญแต่ละหัวข้อจะมี 7 คน (ยกเว้นในกลุ่มวันอาทิตย์ มีนักศึกษา 1 คนจะได้เป็นผู้เชี่ยวชาญ 2 หัวข้อ เพราะมี 3 คนต่อกลุ่ม)

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพบครูผู้สอน โดยมีการตกลงกันให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนศึกษาเนื้อหาในหัวข้อในบทที่ตนเองรับผิดชอบ ดังแผนผัง

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในแต่ละบท

	จันทร	อังการ	พุท	พฤหส	ศุกร	เสาร์	อาทิตย
หัวข้อที่ 1	1	1	1	1	1	1	1
หัวข้อที่ 2	1	1	1	1	1	1	1
หัวข้อที่ 3	1	1	1	1	1	1	1
หัวข้อที่ 4	1	1	1	1	1	1	1

ผู้สอนทำการทบทวนเนื้อหาทั้ง 2 บทที่สอน คือหัวข้อที่ 1, 2, 3, 4 ในแต่ละบท โดยมีตัวแทนในแต่ละกลุ่ม (วันจันทร์-วันศุกร์) เข้าฟังการทบทวน ดังนั้นจึงมีนักศึกษากลุ่มละ 7 คนเข้าฟังการทบทวน ดังแผนผังข้างต้น เมื่อทำการทบทวนเสร็จสิ้น ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน และไม่เข้าใจ จนทุกคนเข้าใจ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มได้มีกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ที่เรียกว่าการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มกลับเข้ากลุ่มเดิม คือกลุ่มวันจันทร์-วันอาทิตย์ แต่ละคนซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญแต่ละหัวข้อซึ่งจะต้องมาแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน ทบทวนความรู้ร่วมกัน สอนกัน กันค้ำว้ร่วมกัน ทำความเข้าใจร่วมกัน ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน ในหอพัก เป็นลักษณะการเรียนรู้ แบบ jigsaw solving problem ดังนั้นในแต่ละกลุ่มจึงได้มีการทบทวนเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละบท จนครบทั้ง 2 บท สรุปขั้นตอนในการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ดังแผนผังนี้

ขั้นตอนในการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน

ผู้สอนทำเอกสารประกอบการสอน และวิเคราะห์เนื้อหาทั้ง 2 บท
จากนั้นแบ่งเป็นประเด็นที่สำคัญประเด็นย่อยๆ บทละ 4 ประเด็น

สอนนักศึกษาทั้งชั้นในแต่ละบท

แบ่งนักศึกษาเป็น 4 กลุ่มใหญ่ กลุ่มละ 27-28 คน
แต่ละกลุ่มใหญ่แบ่งเป็น 7 กลุ่มย่อยได้กลุ่มละ 3-4 คน

ในกลุ่มย่อย 4 คน ให้นักศึกษา 1 คน/หัวข้อ เรียกว่าผู้เชี่ยวชาญ
ศึกษา ทบทวนกับอาจารย์ผู้สอน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (4 คน) กลับเข้ากลุ่มเดิม เพื่อแบ่งปัน ความรู้
ศึกษาร่วมกัน แบบ jigsaw saw solving problem

ครูและนักศึกษาประเมินผลการเรียนร่วมกัน เพื่อปรับปรุง
การเรียนการสอน

ทดสอบเนื้อหาหลังเรียน

ครูสรุปผลการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะ

2) ขั้นสังเกตขณะปฏิบัติการ

ในขณะทำการสอน/สอนทบทวน ครูสังเกตพฤติกรรมในขณะเรียน ทดสอบความเข้าใจของนักศึกษาด้วยการตั้งคำถาม และประเมินความเข้าใจของนักศึกษา จากคำตอบของนักศึกษา การแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ

3) ขั้นสะท้อนผลปฏิบัติการ เมื่อมีการเรียนการสอนในชั้น การทบทวนในกลุ่มย่อย ให้นักศึกษาร่วมกันประเมินผล ข้อเสนอแนะต่างๆในวิธีการเรียนการสอน การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล และการสัมภาษณ์เป็นรายกลุ่ม ถึงความเข้าใจในเนื้อหาวิชา

4) ขั้นประเมินผล

4.1 แบบประเมินปลายเปิด ถามเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของวิธีการเรียนการสอน

ความรู้ที่ได้รับ และข้อเสนอแนะอื่นๆ

4.2 การสัมภาษณ์รายบุคคล และรายกลุ่ม

4.3 แบบบันทึกพฤติกรรม

4.4 ข้อสอบแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก ข้อละ 1 คะแนน

4) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง ประสิทธิภาพของการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนในวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกทม. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ในบทกาศวิชาศาสตร์สรีรวิทยาระบบการทำงานของไต และบทสมมูลน้ำ กรดด่างในร่างกาย ประชากรที่ศึกษาเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 จำนวน 111 คน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการทดสอบหลังเรียนเป็นข้อสอบปรนัย จำนวน 20 ข้อ พบว่ามีจำนวนนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 81.1 (สอบไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 21 คน) คะแนนเฉลี่ย 13.3 คะแนน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการสอบวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา (กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ระบบการทำงานของไต และบทการควบคุมสมดุลน้ำและกรดต่างในร่างกาย)

ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน
1	18	25	17	49	15	73	12	97	8
2	18	26	17	50	15	74	11	98	8
3	18	27	17	51	15	75	11	99	8
4	18	28	17	52	15	76	11	100	8
5	18	29	17	53	15	77	11	101	7
6	18	30	17	54	15	78	11	102	7
7	18	31	17	55	14	79	11	103	7
8	18	32	17	56	14	80	11	104	7
9	18	33	17	57	14	81	11	105	7
10	18	34	17	58	14	82	11	106	7
11	18	35	16	59	14	83	10	107	6
12	17	36	16	60	14	84	10	108	6
13	17	37	16	61	13	85	10	109	6
14	17	38	16	62	13	86	10	110	6
15	17	39	16	63	13	87	10	111	6
16	17	40	16	64	13	88	10		
17	17	41	16	65	13	89	10		
18	17	42	16	66	13	90	10		
19	17	43	16	67	13	91	9		
20	17	44	16	68	12	92	9		
21	17	45	15	69	12	93	9		
22	17	46	15	70	12	94	9		
23	17	47	15	71	12	95	8		
24	17	48	15	72	12	96	8		

จากข้อมูลในตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าวิธีการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนในวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา (การทำงานของไต และสมดุลน้ำ กรด-ด่างในร่างกาย) ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น คือสอบผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 81.1 (ผลการสอบครั้ง

ที่ 1 ที่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายอย่างเดียว มีจำนวนนักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์มากถึง ร้อยละ 73)
แต่อย่างไรก็ตามยังมีจำนวนนักศึกษาอีก 21 คน ประมาณร้อยละ 18.9 ที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

2. ข้อมูลคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษา การสังเกตพฤติกรรมในขณะที่เรียน การอยู่ในหอพัก จากคำบอกเล่าของเพื่อน และกลุ่มเพื่อน จากการแสดงความคิดเห็น จากข้อเสนอแนะ และสิ่งที่นักศึกษาได้รับในการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สรุปได้ดังนี้

2.1 ในการเรียนทฤษฎีในห้องบรรยายขนาดใหญ่ นักศึกษาจำนวน 111 คน ครูผู้สอนดูแลนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึง มีนักศึกษาบางกลุ่มไม่ตั้งใจในการเรียน ซึ่งจะมีผลทำให้ไม่เข้าใจ และหากนักศึกษาไม่มีความรับผิดชอบในการเรียน จะทำให้เกิดปัญหาได้ในเวลาสอบ

2.2 ในการเรียนในช่วงทบทวน และซักถามปัญหาที่ไม่เข้าใจ (กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ) พบว่ามีนักศึกษาบางคน ตลอดระยะเวลาการทบทวน ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนเลย ได้กระตุ้นให้นักศึกษาคิดโดยการตั้งประเด็นคำถาม ก็มีปฏิสัมพันธ์กับครูบ้าง เท่าที่สังเกต บางคนไม่ค่อยกระตือรือร้น เลยๆ ไม่ถามก็ไม่พูด หรือบางทีถามก็ไม่พูด อาจเป็นเพราะนักศึกษาไม่ได้เตรียมตัวในการเข้าชั้นเรียน และไม่สนใจที่จะเรียน (ขาดแรงจูงใจ ฯลฯ) ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งเมื่อกลับเข้ากลุ่มของตนเอง (กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน) ทำให้เพื่อนในกลุ่มไม่เข้าใจ และไม่ได้มีการแก้ไขปัญหาการเรียนในกลุ่ม และไม่ปรึกษาอาจารย์ หรือถามเพื่อนกลุ่มอื่นๆ ซึ่งเป็นสาเหตุที่อาจทำให้ทำข้อสอบไม่ได้ แต่ก็มีประมาณ 2-3 คน ในแต่ละกลุ่ม

2.3 จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเป็นรายบุคคลถึงวิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน นักศึกษาส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 90 เห็นว่าวิธีการเรียนแบบนี้ดี ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษา ศึกษา ค้นคว้ามากขึ้น ซึ่งจะดีกว่าการสอนแบบบรรยายในห้องเรียน และอาจารย์ใกล้ชิดกับนักศึกษามากขึ้น แม้ปัญหาอยู่ที่นักศึกษาจะต้องค้นคว้าและรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้นในหัวข้อที่ตนรับผิดชอบ และขณะเดียวกันต้องรับผิดชอบต่อเพื่อนในกลุ่ม ที่ต้องไปอธิบายในสิ่งที่แต่ละคนเรียนรู้มา หากนักศึกษาไม่สนใจและไม่รับผิดชอบต่อตนเอง และอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเหมือนกัน ก็จะทำให้กลุ่มนั้นมีปัญหาในการเรียน และจากคำบอกเล่าของนักศึกษาได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า บางกลุ่มเมื่อกลับถึงหอพักแล้วไม่ได้สนใจและไม่ทำตามที่ได้ตกลงกับครูในเรื่องการเรียนการสอน และมีนักศึกษาส่วนหนึ่งที่อยู่เฉพาะกลุ่มจังหวัดของตนเอง ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนอกห้องเลย และบางกลุ่มก็ต่างคนต่างอยู่ เอาตัวเองให้รอด ไม่สนใจเพื่อน บางกลุ่มก็ไม่อ่านหนังสือเลยและให้เหตุผลว่าอ่านแล้วก็ไม่รู้เรื่องไม่รู้จะทำไปทำไม เมื่อเพื่อนในห้องไม่อ่านหนังสือ ตนเองก็ไม่อ่านด้วย ผลก็คือส่วนใหญ่

สอบตกกันทั้งกลุ่ม บางกลุ่มไม่มีการรวมกลุ่ม นักศึกษาให้เหตุผลว่าอาจารย์จัดกลุ่มแบบเรียงตามเลขที่ บางคนไม่สนิทกันจึงไม่มีการรวมกลุ่มทบทวน และยังมีข้อมูลเพิ่มเติมว่านักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือน้อย จะอ่านเฉพาะเวลาสอบเท่านั้น มีส่วนน้อยมากที่จะขยันอ่านหนังสือ ในประเด็นนี้คิดว่าเป็นประเด็นที่สำคัญมาก หากไม่รีบหาสาเหตุและช่วยเหลือนักศึกษา ตลอดจนสนใจอย่างใกล้ชิด จะทำให้เกิดปัญหาที่อาจจะแก้ไขได้ยากต่อไป และอีกประเด็นหนึ่งคือนักศึกษาเมื่อมีปัญหาจะไม่แก้ปัญหาก็ไม่เข้าใจก็จะไม่ถาม ไม่สนใจ ไม่กระตือรือร้นค้นหาคำตอบ มีแต่จะคว้าวินิจฉัยข้อสอบเก่าที่รุ่นพี่ส่งต่อกันมา บางคนบอกว่าไม่กล้าถามอาจารย์เพราะกลัวตอบอาจารย์ไม่ได้เมื่ออาจารย์ถามกลับ และถ้าจะถามเพื่อนเพื่อนก็รู้พอกๆกับตนเอง ก็เลยปล่อยไว้ไม่ถามใครเลย และคิดว่าอาจารย์คงไม่ออกข้อสอบในส่วนนี้ จากข้อมูลดังกล่าวจึงมีผลทำให้นักศึกษาบางคนสอบไม่ผ่านเกณฑ์ในวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากนักศึกษาโดยส่วนใหญ่แล้วจะไม่ค่อยกระตือรือร้นและสนใจในการเรียน ส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยอ่านหนังสือ ดังนั้นครูจึงต้องมีวิธีการกระตุ้นนักศึกษาโดยการจัดการเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ มีการคลื่อนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนเก่งได้ดูแล และช่วยสอนเพื่อนที่อ่อนกว่า มีการแข่งขันกันในแต่ละกลุ่ม โดยใช้วิธีการเรียนที่สนุกสนาน ไม่ทำให้นักศึกษาเกิดความเครียด การเรียนโดยการตอบคำถาม ครูอาจจะใช้วิธีการให้นักศึกษาสนใจ โดยการให้คำถามไปก่อนทุกกลุ่มเพื่อให้ นักศึกษาได้เตรียมตัวอ่านหนังสือมาก่อนล่วงหน้า (จากการสังเกตนักศึกษาจะหวังเรื่องคะแนนมาก จะทำทุกอย่างเพื่อให้ได้คะแนน ถึงแม้บางครั้งจะไม่เข้าใจในเนื้อหาก็ตาม จึงเป็นวิธีการที่ครูจะได้ ให้นักศึกษาได้ทำและฝึกนิสัยที่ดี เพื่อให้มีความกระตือรือร้นมากขึ้น) แต่เมื่ออยู่ในชั้นเรียนการตอบคำถามของครูใช้วิธีให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มจับฉลากคำถาม ดังนั้นทุกกลุ่มจึงต้องเตรียมตัวโดยการอ่าน ค้นหาคำตอบของคำถามมาก่อนทุกข้อ เมื่อนักศึกษาได้อ่านมาก่อนจึงเป็นการง่ายขึ้นที่ นักศึกษาจะสามารถตามบทเรียนและเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น เมื่อครูได้มีการอธิบายเพิ่มเติม

ควรแนะนำนักศึกษาให้มีการตั้งทีมตัวในแต่ละวิชา โดยกรรมการวิชาของห้องเป็นผู้ดำเนินการประสานงานระหว่างครูกับเพื่อนๆในห้อง นอกจากนี้ครูต้องให้กำลังใจ สนับสนุนการกระทำที่ดีนี้ และอำนวยความสะดวก และเป็นพี่ปรึกษาแก่นักศึกษา

ในกรณีที่นักศึกษาที่ผลการเรียนต่ำ ครูต้องให้กำลังใจแก่นักศึกษามากกว่ากลุ่มอื่นๆที่มีผล การเรียนดีกว่า ดูแลเอาใจใส่นักศึกษา มีความเอื้ออาทรอย่างจริงใจ เพื่อนักศึกษาจะได้มีกำลังใจที่จะลุกขึ้นมาสู้กับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น เพราะได้กำลังใจจากตัวเองและจากครู

และควรมีการประสานงานกับครูในวิชาอื่นๆ ในฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำเป็นกรณีพิเศษ ตลอดจนติดตามประเมินผล ความก้าวหน้าในการเรียน และร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆอย่างเป็นระบบโดยมีการประเมินผลและช่วยเหลือนักศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกภาคการศึกษา ในกลุ่มที่มีผลการเรียนยอดเยี่ยมก็ควรจะมีการ สนับสนุนและส่งเสริมอย่างเป็นระบบเช่นเดียวกัน

2. ควรมีอาจารย์ผู้สอนในวิชานี้มากกว่านี้ อย่างน้อย 4 คน เพื่อจะได้ช่วยกันดูแลนักศึกษา คูณนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง เพราะปัจจุบันมีครูผู้สอนคนเดียวเป็นส่วนใหญ่

3. ควรได้มีการบูรณาการวิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้องและจัดการเรียนร่วมกัน ซึ่งจะเป็นการช่วยให้นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างชัดเจน

4. ควรมีการประกาศ ชื่นชมผู้ที่ได้คะแนนยอดเยี่ยมในแต่ละวิชาที่สำคัญ และชื่นชมผู้ที่มี พฤติกรรม และจริยธรรมที่ดีควรได้รับการยกย่อง ในแต่ละปี ซึ่งจะเป็นวิธีการหนึ่งที่ส่งเสริมและ สนับสนุนพฤติกรรมที่ดีของนักศึกษาต่อไป เป็นแบบอย่างของรุ่นน้องๆ และกลุ่มบุคคลเหล่านี้จะ เป็นกำลังที่ดีของสมาคมศิษย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ และนำชื่อเสียงมาสู่วิทยาลัย ต่อไป

5. ควรได้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อหารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม ในวิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ต่อไป